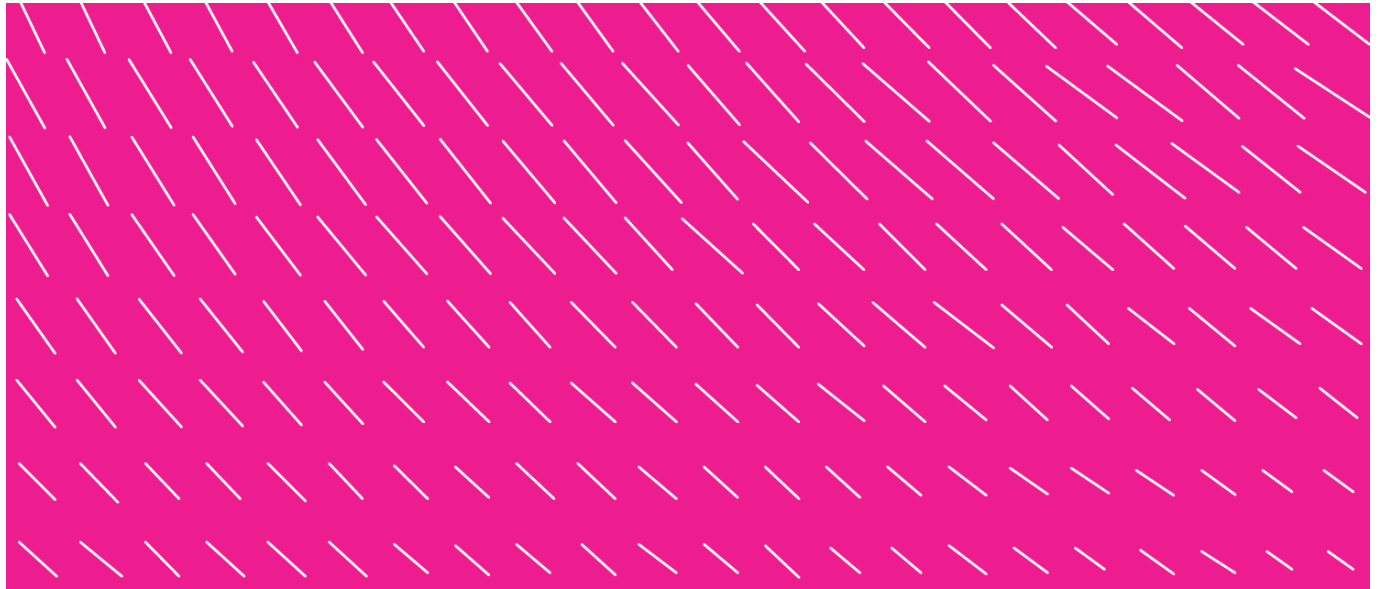

PANKKIBAROMETRI I/2022

Sisällysluettelo

1 Kotitalouksien luotonkysyntä hakee jälleen suuntaansa	4
2 Yritysten luotonkysynnän kasvu jatkuu vahvana	7

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselynä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely on lähetetty seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, POP Pankki -ryhmä, Hypo ja SEB. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin I/2022 saatiin yhteensä 51 kpl vastauksia, joista 30 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 21 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely I/2022 tehtiin helmikuun lopulla. Juuri vastausajan lopulla Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Kaikki saadut vastaukset on annettu ennen tuota, joten Venäjän hyökkäyksen vaikutus ei näy vastauksissa.

Lisätietoja: Asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Koronapandemian oletetaan ohittaneen huippunsa tätä raporttia kirjoitettaessa ja kaikki koronarajoitukset ovat poistuneet. Vaikutukset näkyvät erityisesti yritysten saldoluissa.

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksille on alkuvuoden 2022 aikana myönnetty hieman enemmän luottoja kuin vuosi sitten. Korona-ajan jatkunut erittäin vilkas luotonkysyntä näytti jo viime vuoden lopulla hiipumisen merkkejä, ja tilanne näyttää jatkuneen aiempaa vaimeampana alkuvuonna. Myös pankinjohtajien odotukset kotitalouksien lainanottohalukkuudesta kevään 2022 aikana ovat varovaisia. Tarve lainojen joustomahdollisuuksien käytölle nähdään edelleen vähäiseksi.

Yritysten luoton kasvu jatkuu hyvin voimakkaana. Alkuvuoden 2022 aikana luottoja on myönnetty merkittävästi enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Kevään 2022 luotonkysyntää koskevat pankinjohtajien odotukset ovat nekin vahvassa kasvussa: saldoluku on jo 60 pistettä. Nyt koronapandemian hellitettyä odotetaan yritysten lainarahalla tehtävien investointien kasvavan vahvasti.

Kotitalouksien sijoituskohteiden suosiokäyrissä on tapahtunut käänne vaatimattomampaan kasvuun. Siitä huolimatta osakkeiden ja osakerahastojen suosion saldoluku säilyi korkeahkolla tasolla 45 pisteessä.

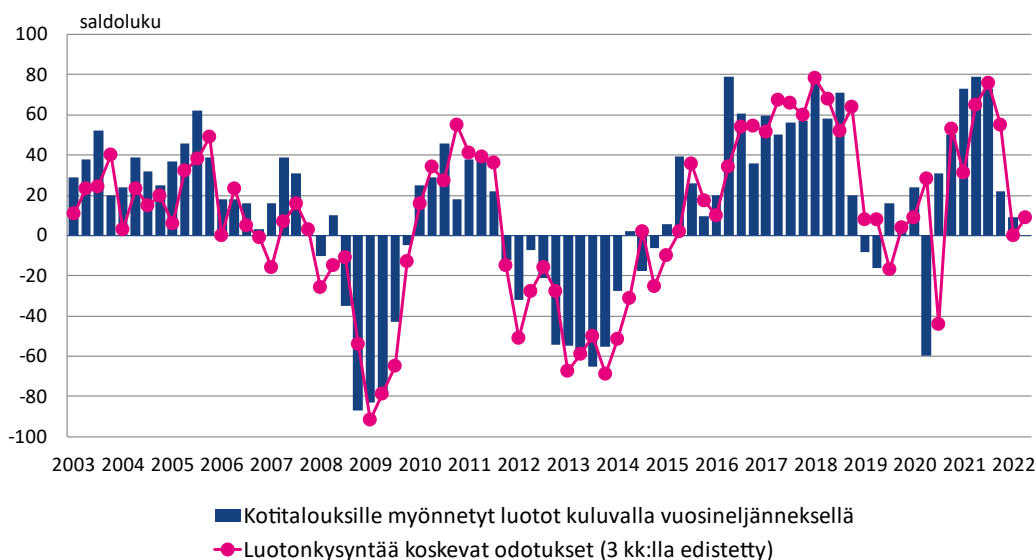
1 Kotitalouksien luotonkysyntä hakee jälleen suuntaansa

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksille on myönnetty vuoden 2022 ensimmäisellä vuosineljänneksellä hieman enemmän luottoja kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (kuvio 1.). Myönnettyjä luottoja kuvaava saldoluku kuitenkin oli edelleen laskussa: edellisen kyselyn 22 pisteestä pudottiin 9 pisteeseen. Pitkän aikavälin keskiarvo¹ (+18) jäi siis saavuttamatta.

Odotukset kotitalouksien luotonkysynnästä vuoden 2022 keväälle ovat lievästi plussalla, luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku nousi nolasta 9 pisteeseen. Yli 70 % vastaajista odottaa kysynnän pysyvän ennallaan.

Korona-aika etätyöskentelyineen loi muuttoliikettä kasvukeskuksista lähialueille suurempiin asuntoihin, ja tämä on aiheuttanut asuntolainoitukseen asuntojen riittämättömästä tarjonnasta johtuvan kapeikon. Lainoille siis on yhä monin paikoin kysyntää, mutta tarjolla ei ole riittävästi sopivia ostokohteita.

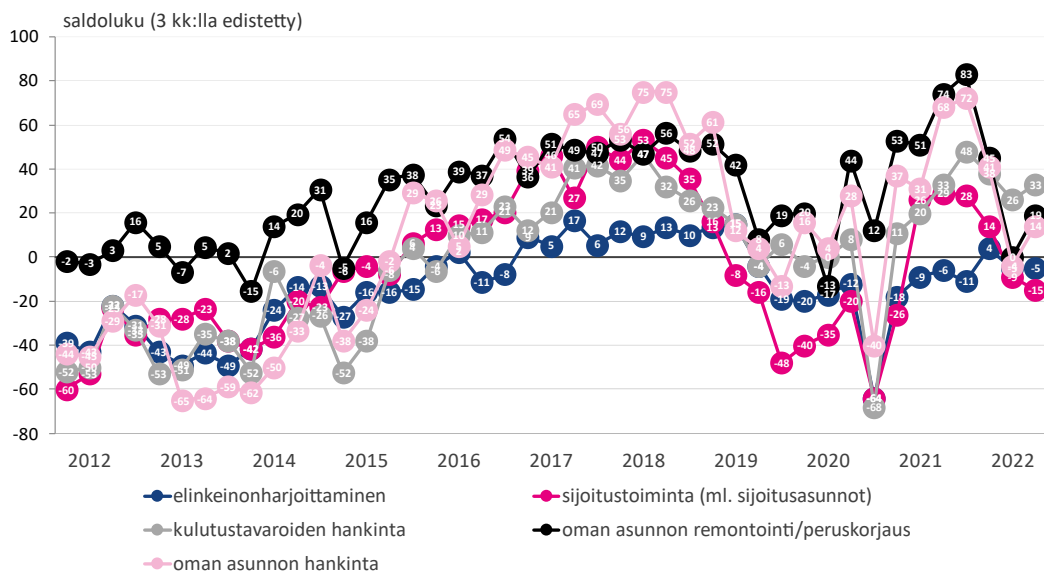
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Luottoja odotetaan kysyttävän keväällä 2022 aiempaa enemmän erityisesti kulutustavaroiden hankintaan. Myös oman asunnon hankinnan ja remontoinnin saldoluvut nousivat taas hieman ylöspäin. Elinkeinon harjoittamiseen ja varsinkin sijoitustoimintaan otettavien lainojen odotetaan vähenevän (kuvio 2.). Pääosa vastaajista odottaa kaikkiin eri tarkoituksiin otettavien lainojen kysynnän säilyvän ennallaan.

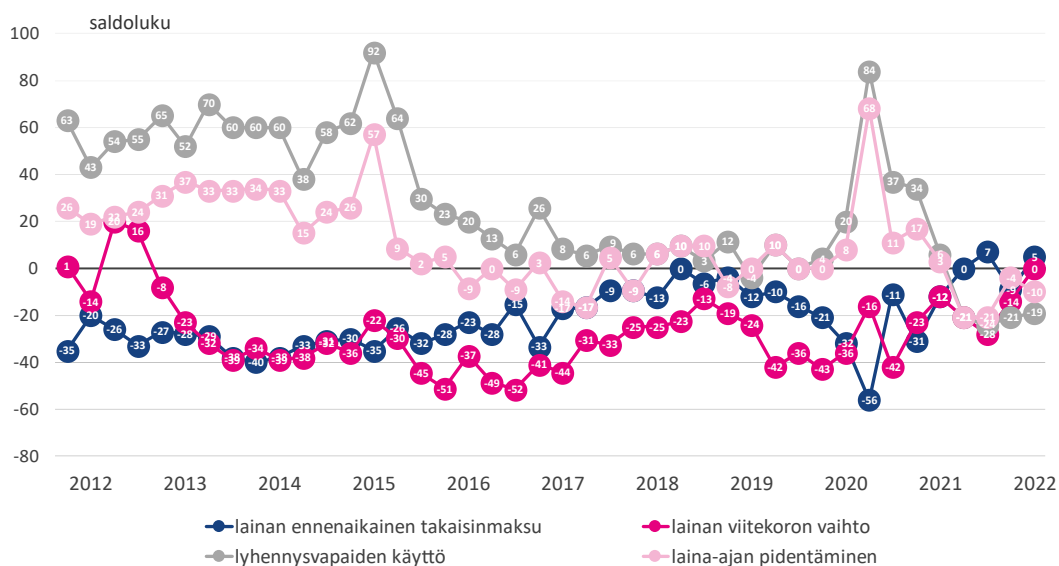
¹ Vuosien 1997–2021 keskiarvo.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

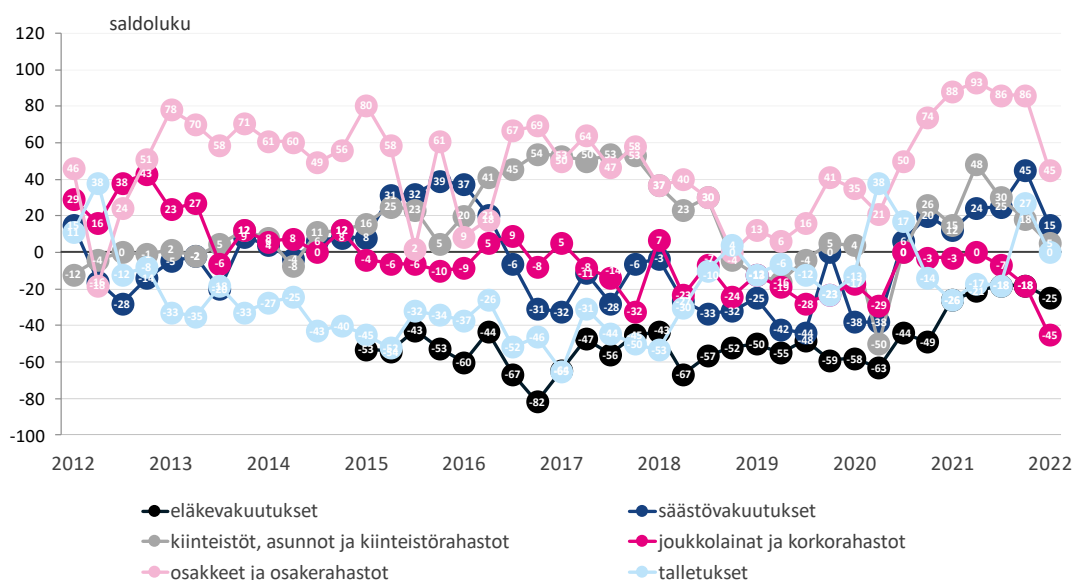
Lähes kaikkien lainanhoidon joustomahdollisuuksien saldoluvut ovat negatiivisia, eli niiden käytön arvioidaan olevan vähenemässä. Vain lainan ennakainen takaisinmaksu on noussut taas hieman positiiviseksi (kuvio 3.).

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoituskohteiden suosiokäyrissä on tapahtunut selvä käänne heikompaan suuntaan. Siltikin; koko alkuvuoden 2022 jatkuneesta pörssikurssien alamäestä huolimatta osakkeiden suosio on edelleen vahva, vaikka saldoluku laski 45 pisteeseen (kuvio 4.). Yli puolet vastaajista on sitä mieltä, että osakkeisiin sijoittaminen on edelleen kasvussa. Säästövakuutusten suosion saldoluku laski 15 pisteeseen, eli senkin on arvioitu olevan vielä kasvussa. Viime barometrissa yllättänyt talletusten suosion nousu taittui, niiden saldoluku jäi 0 pisteeseen. Asunto- ja kiinteistösijoitukset nähdään nekin vielä lievästi aiempaa houkuttelevampina sijoituskohteina, vaikka niiden saldoluku laski 5 pisteeseen. Eläkevakuutusten ja joukkolainojen suosio näyttää olevan edelleen laskussa.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

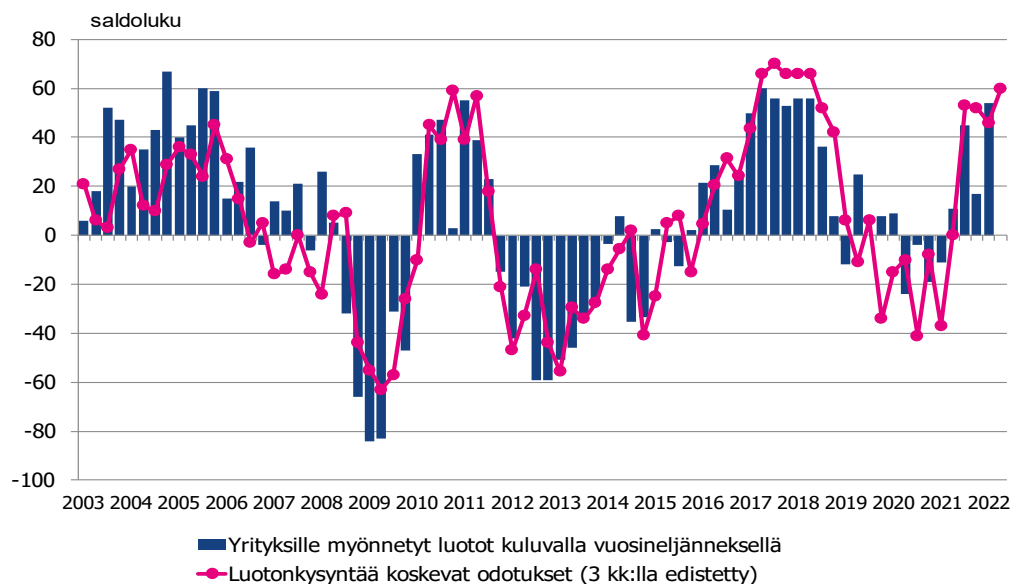

2 Yritysten luotonkysynnän kasvu jatkuu vahvana

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yrityksille on myönnetty alkuvuoden 2022 aikana luottoja selvästi viime vuoden vastaavaa aikaa enemmän. Saldoluku nousi 17 pisteestä 54 pisteeseen (*kuvio 5.*) ja ylitti pitkän ajan keskiarvonsa (14)². Tällä kertaa kasvuodotukset edellisessä barometrissa ennustivat hyvin tulevaa kasvua.

Yritysten luotonkysynnän odotukset ovat edelleen vahvassa kasvussa kevään 2022 aikana. 60 prosenttia vastaajista odottaa kysynnän vilkastuvan, eikä yksikään vastaaja odota sen heikkenevän. Yhteiskunnan uudelleen avautuminen koronapandemian nyt viimein hellittäessä antaakin yrityksille mahdollisuuden taas normaaliin toimintaan. Tuloksia tarkasteltaessa on kuitenkin muistettava, että kysely on tehty ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan.

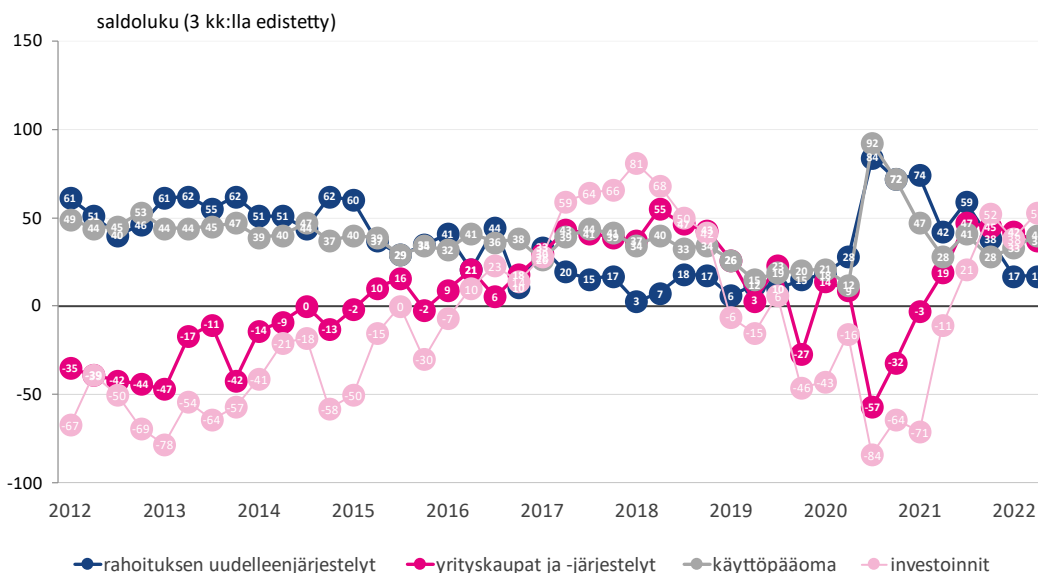
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Yritysten usko parempaan näkyy myös positiivisina luotonotto-odotuksina. Investointeihin käytettävien luottojen kysynnän odotetaan edelleen vilkastuvan kevään 2022 aikana. Samoin yrityskauppoihin ja -järjestelyihin käytettävien lainojen kysyntäodotukset ovat kasvussa (*kuvio 6.*). Myös käyttöpääomaan ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin tarvittavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan hieman lisääntyvän, mutta korona-ajan korkeista saldoluvuista on tultu jo normaalille tasolle.

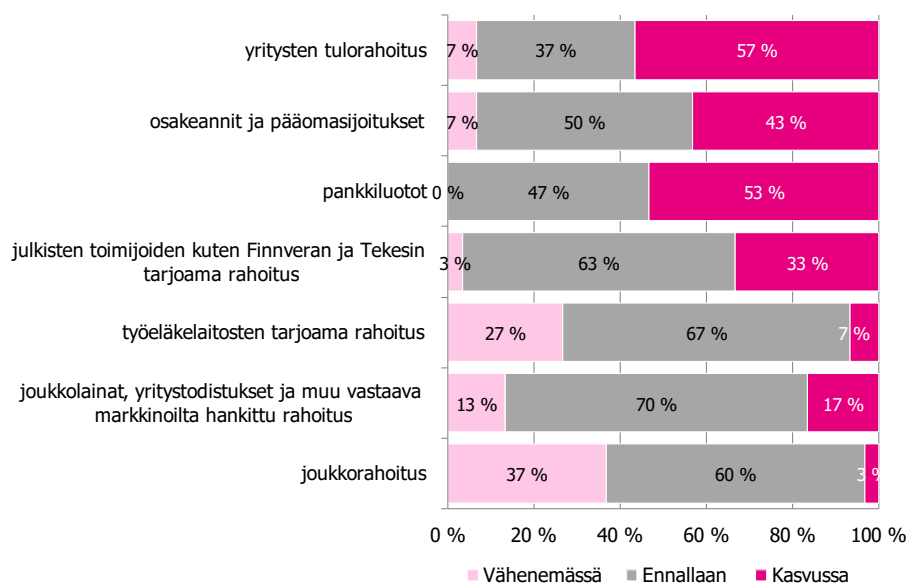
² Vuosien 1997–2021 keskiarvo.

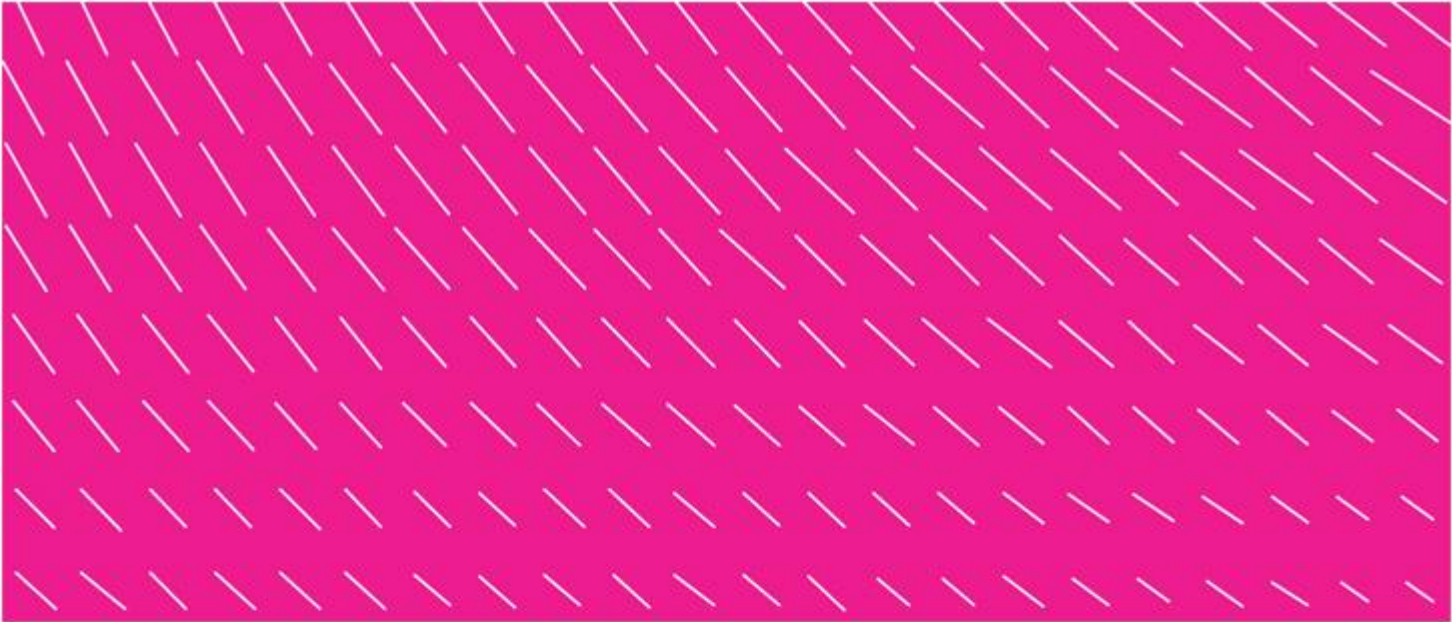
Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten rahoituslähteet ovat palaamassa tavanomaisemmiksi. Julkisen rahan käyttö on vieläkin kasvussa, mutta eniten kasvavat pankkiluotot. Myös yritysten oma tulorahoitus sekä osakeannit ovat vahvassa kasvussa. Markkinoilta hankittava velkarahoitus on lievässä kasvussa. Joukkorahoitus ja työeläkerahoitus sen sijaan ovat selvästi vähenemässä (kuvio 7.).

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

